

การนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากร
พื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

IMPLEMENTATION OF THE GOVERNMENT DATA GOVERNANCE POLICY OF THE
SONG PHI NONG AREA REVENUE OFFICE IN SUPHAN BURI PROVINCE

ณัฐญา บัวเฉียง วรวิทย์ นพแก้ว

Nattaya Buacheang, Worawit Noppakaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

Nakhon Sawan Rajabhat University

E-mail: Comboo.9120@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี และ 2) ศึกษาการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี การศึกษานี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มบุคลากร และกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 20 คน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหา (Content analysis) และตรวจสอบความถูกต้องโดยหลักสามเส้า

ผลการศึกษาพบว่า

1. บริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า เป็นหน่วยงานในส่วนภูมิภาคสังกัดสำนักงานสรรพากรพื้นที่สุพรรณบุรี กรมสรรพากร ที่ตั้งอยู่ชั้น 1 ที่ว่าการอำเภอสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีหน้าที่หลักในการรับชำระภาษีอากร คืบเงินภาษีอากร และปฏิบัติงานตามกรรมวิธีภาษี และมีองค์ประกอบหลักของนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ โครงสร้างบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ การจัดการกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แผนนโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ

2. การนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มีการประกาศใช้แล้วทั้งหมด 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล พบว่า จัดให้มีการบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐและฐานข้อมูลของประชาชนผู้เสียภาษีอากรในการเข้ายื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ประจำปีเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เสียภาษีผ่านระบบต่าง ๆ แทนการกรอกแบบแสดงรายการภาษีและยื่นแบบด้วยกระดาษ พร้อมชำระภาษีโดยใช้คำสั่งทางอิเล็กทรอนิกส์ให้ธนาคารโอนเงินค่าภาษีให้กรมสรรพากร 2) ด้านการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ข้อมูล พบว่าเป็นหน่วยงานภาครัฐที่ให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เริ่มตั้งแต่การลงทะเบียน การยื่นแบบ การชำระเงิน การคืนภาษี ใบกำกับภาษี ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ผ่านธนาคาร เพื่อให้ภาคธุรกิจและประชาชนเข้าถึงการทำธุรกรรมภาษีได้สะดวกยิ่งขึ้น ช่วยในการลดต้นทุนด้านเวลาและค่าใช้จ่าย และ 3) ด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ พบว่า มีการบังคับใช้นโยบายและขั้นตอนด้านการรักษาความปลอดภัย เพื่อสนับสนุนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์ตัวตน การกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูล การตรวจสอบ

และความพร้อมใช้ของข้อมูลอย่างเหมาะสม ต้องมีการรักษาความเป็นส่วนตัวของข้อมูล ตั้งแต่การรวบรวม จัดเก็บ ใช้ เผยแพร่ หรือดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับข้อมูล มีการระบุวัตถุประสงค์เป็นหลักฐานให้ชัดเจน ห้ามมิให้มีการเปิดเผย หรือแสดง หรือทำให้ปรากฏในลักษณะอื่นใดที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ๆ หรือมีกฎหมายกำหนดให้สามารถกระทำสิ่งนั้นได้

คำสำคัญ: การนำนโยบายไปปฏิบัติ, ธรรมาภิบาล, ข้อมูลภาครัฐ

Abstract

This study aimed to 1) examine the general context of the implementation of the government data governance policy at the Song Phi Nong Revenue Branch Office, Song Phi Nong District, Suphan Buri Province, and 2) examine the implementation of the government data governance policy at the Song Phi Nong Revenue Branch Office, Song Phi Nong District, Suphan Buri Province. This study utilized qualitative research with three key informant groups: executives, personnel, and stakeholders (20 participants). Qualitative research was conducted, along with content analysis and validation using the Three-fold Principle.

The results revealed:

1. The general context of the implementation of the government data governance policy at the Song Phi Nong Revenue Branch Office, Song Phi Nong District, Suphan Buri Province, revealed that the office is a regional agency under the Revenue Department's Suphan Buri Area Revenue Office, located on the first floor of the Song Phi Nong District Office, Song Phi Nong District, Suphan Buri Province. Its primary responsibilities are tax collection, tax refunds, and tax procedures. It incorporates key elements of the government data governance policy. Government Data Governance Framework, Personnel Structure Related to Policy, Government Data Governance Process, Government Data Governance Process Management, and Laws, Regulations, Rules, Policies, and Practices Related to Government Data Governance.

2. The implementation of the Government Data Governance Policy at the Song Phi Nong Branch Office, Song Phi Nong District, Suphan Buri Province, has been announced in three areas: 1) Data Exchange: The Office has integrated data linkages between government agencies and the taxpayer database for filing annual income tax returns, facilitating taxpayers through various systems instead of filling out and submitting paper forms. Tax payments are also made via electronic commands to banks for tax payment to the Revenue Department. 2) Data Analysis and Utilization: This government agency provides electronic services, from registration, filing, payments, tax refunds, invoices, and withholding taxes via banks. This allows businesses and the public to more conveniently access tax transactions, reducing time and cost. 3) Government Data Disclosure: Security policies and procedures have been enforced to support identity

verification. Properly establishing data access rights, auditing, and availability. Data privacy must be maintained from the time of collection, storage, use, dissemination, or any other action taken regarding the data. The purpose of the data must be clearly stated. Disclosure, display, or any other display inconsistent with the purpose is prohibited, unless consent is obtained from the personal data owner or legally required.

Keywords: Policy Implementation, Good Governance, Government data.

บทนำ

ปัจจุบันสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงส่งผลให้หน่วยงานต่าง ๆ มีการปรับเปลี่ยนนโยบาย รูปแบบการบริหาร เพื่อให้สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน จึงมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานในรูปแบบเดิมที่ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกันให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยมีหลักการสำคัญในการปฏิรูปการทำงาน และมีการขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูลที่ดี ซึ่งข้อมูลดังกล่าวถือเป็นกลไกสำคัญในการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของหน่วยงาน จึงได้กำหนดให้มีการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ในการจัดการข้อมูลองค์กรให้อยู่ในรูปแบบของดิจิทัล โดยสอดคล้องกับการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน รวมถึงจัดให้มีการบริหารจัดการและบูรณาการข้อมูลของหน่วยงานให้มีความมั่นคงปลอดภัยและเป็นธรรม เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง คือ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาตลอดจนเปรียบเทียบสถิติในการจัดการข้อมูลภาครัฐ ด้านการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูลในการปฏิรูปและขับเคลื่อนองค์กรด้วยความโปร่งใส เสมอภาค เป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ ภายในหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน แสดงให้เห็นว่า กรมสรรพากร สังกัดกระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานราชการที่มีความโดดเด่นในการใช้ข้อมูลเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กร เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากร ด้วยการเชื่อมโยงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของผู้เสียภาษีผ่านระบบดิจิทัล รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ประชาชนผู้เสียภาษีอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2563 กรมสรรพากรได้ประกาศนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูล ในการยกระดับการบริหารจัดการข้อมูลให้เป็นมาตรฐานสากล มีความปลอดภัย สามารถป้องกันภัยคุกคามทางดิจิทัล ภายหลังจากการประกาศใช้นโยบายดังกล่าว กรมสรรพากรได้ประสบความสำเร็จในการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย แสดงให้เห็นจากการรับรางวัลสำคัญต่าง ๆ ตลอดจนถึงปัจจุบันที่มีการบริหารการดำเนินงานของกรมสรรพากร โดยให้ความสำคัญและผลักดันนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลที่เป็นรูปธรรม และมีการนำระบบการบริหารจัดการภาครัฐมากำหนดเป็นแนวทางให้ทุกหน่วยงานในกรมสรรพากรปฏิบัติงานเป็นไปในทางเดียวกัน

สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นหน่วยงานราชการสังกัดกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง มีภารกิจหลัก คือ การจัดเก็บภาษีอากร อันเป็นรายได้หลักของรัฐ วัตถุประสงค์หลัก คือ การจัดเก็บภาษีอากร เสนอแนะและการใช้นโยบายทางภาษีอากร ให้สามารถจัดเก็บภาษีได้ตรงตามเป้าหมาย อย่างทั่วถึง เป็นธรรมกับประชาชน เพื่อเป็นการขับเคลื่อนและบริหารความมั่นคงทางข้อมูล และเป็นการยกระดับข้อมูลให้มีความโปร่งใสและเป็นธรรม ได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาถึงการนำนโยบาย

ด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในการจัดเก็บภาษีอากร ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคทางสังคมตลอดจนรักษาสมดุลในความปลอดภัยทางข้อมูล และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาถึงการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้องอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นพื้นที่ในการศึกษา เพื่อนำองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาดังกล่าว เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงานให้ระบบบริหารข้อมูลมีความมั่นคงปลอดภัย โปร่งใส เป็นธรรม ตลอดจนนำไปต่อยอดเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานอื่น หรือผู้ที่มีความสนใจที่จะศึกษาประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกันสืบต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ อ้างจากแนวคิดของ วรเดช จันทรศร (2541: 193) ได้ให้ความหมายของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติ เป็นการแสวงหาวิธีการและแนวทางเพื่อปรับปรุงนโยบาย แผนงาน และการปฏิบัติงานในโครงการให้ดีขึ้น เนื้อหาสาระของการศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติจึงเน้นการแสวงหาคำอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์หรือสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ภายในกระบวนการของการนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อศึกษาบทเรียนพัฒนาแนวทางและสร้างกลยุทธ์เพื่อให้การนำนโยบายไปปฏิบัติบังเกิดความสำเร็จ Pressman, & Wildavsky (1973: 14) ได้กล่าวถึงนิยามของการนำนโยบายไปปฏิบัติอย่างเข้าใจง่ายว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติ คือ การดำเนินงานให้ลุล่วง ให้ประสบความสำเร็จให้ครบถ้วน ให้เกิดผลผลิต และให้สมบูรณ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้คือสิ่งที่รัฐบาลกำลังปฏิบัติอยู่ และเป็นการกำหนดปัญหา การวิเคราะห์ทางเลือก การนำนโยบายไปปฏิบัติ การประเมินผลนโยบาย อย่างไรก็ตาม Pressman และ Wildavsky ได้ให้ความหมายเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากทัศนะของตนว่า การนำนโยบายไปปฏิบัติเป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการทำหนดเป้าประสงค์และการปฏิบัติเพื่อการบรรลุเป้าประสงค์ การศึกษาการนำนโยบายไปปฏิบัติยังเกี่ยวข้องกับปัญหาของการประเมินความสำเร็จของผู้ปฏิบัติและการตีความข้อปฏิบัติที่มีลักษณะทั่วไปลงสู่การตัดสินใจเฉพาะด้าน ที่ต้องมีผู้เข้าร่วมมากมาย และมีมุมมองที่หลากหลาย การบรรลุเป้าประสงค์ผ่านการตัดสินใจเฉพาะด้าน ณ ระดับใด ย่อมเป็นการวัดระดับของความสำเร็จในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของหลักธรรมาภิบาล อ้างจากแนวคิดของ อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า (2560: 26) ให้ความหมายไว้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญ ในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีความรู้รักสามัคคีและร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555: 15) ให้ความหมายไว้ว่า ธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครองการบริหารจัดการการควบคุมดูแลกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยัง หมายถึง การบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มี

ความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หากได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้นแต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง

แนวคิดเกี่ยวกับนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ อ้างจากแนวคิดของ Thomas (2009: 81) ให้คำนิยามของธรรมาภิบาลข้อมูลไว้ว่า เป็นระบบที่กำหนดถึงอำนาจการตัดสินใจ และหน้าที่ความรับผิดชอบต่อกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล โดยที่มีแบบแผนที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับ ซึ่งแบบแผนดังกล่าวต้องสามารถอธิบายได้ว่าใครมีบทบาทในการทำอะไรร่วมกับข้อมูลชุดไหน เมื่อไร ใช้หลักการและวิธีการอย่างไรในการใช้ข้อมูล Intra-governmental Group on Geographic Information. (2005) กำหนดให้มียอดประกอบหลักของนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) มีความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความเป็นส่วนบุคคลโดยมีมาตรการในการรักษาความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนบุคคล ซึ่งช่วยป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับข้อมูลและการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

2) มีมาตรการควบคุมและจัดการระบบบริหารและกระบวนการจัดการข้อมูลหรือวงจรชีวิตของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย การประเมินธุรกิจ การกำหนดประเภทและแนวทางการแบ่งประเภทของชุดข้อมูล มีการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเก็บข้อมูลและการทำลายข้อมูล

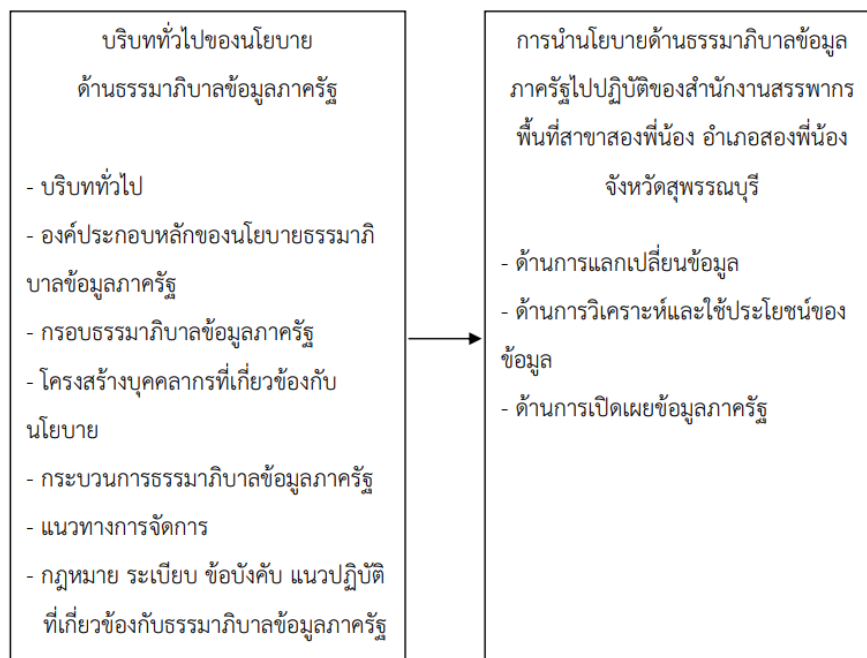
3) มีนโยบายการใช้ข้อมูลที่ชัดเจน โดยกำหนดนโยบายและกฎเกณฑ์ของข้อมูลเป็นสำหรับธรรมาภิบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล

4) มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าของข้อมูล โดยกำหนดวิธีการที่ผู้ดูแลข้อมูลหรือเจ้าของข้อมูล สามารถจัดการ เปลี่ยนแปลง หรือส่งผ่านข้อมูลให้ชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในกรณีที่ชุดข้อมูล หรือฐานข้อมูลบางแหล่งอาจจะมีผู้ดูแล ผู้ใช้งาน หรือเจ้าของข้อมูลหลายคนหรือหลายหน่วยงาน

5) ข้อมูลมีเมทาดาตา โดยเมทาดาตาคือข้อมูลที่ช่วยให้ผู้ใช้งานเข้าใจว่าข้อมูลชุดนี้ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับอะไร สามารถนำไปใช้งานอย่างไร และมีข้อจำกัดอะไร โดยมีมาตรฐานของเมทาดาตาที่เหมาะสมกับการใช้งาน

6) ข้อมูลมีคุณภาพ โดยมีมาตรการในการควบคุมคุณภาพของข้อมูลให้มีคุณภาพสูง ซึ่งจะสนับสนุน ให้การดำเนินงานของหน่วยงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการศึกษา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Information's) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการเลือกแบบการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 20 คน ดังนี้

- กลุ่มผู้บริหาร จำนวน 1 คน ดังนี้

1) นักวิชาการสรรพากรชำนาญการพิเศษ

- กลุ่มบุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 4 คน ดังนี้

- 1) นักวิชาการสรรพากรชำนาญการ
- 2) เจ้าพนักงานสรรพากรชำนาญงาน
- 3) เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน
- 4) ลูกจ้างประจำ

- กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 15 คน มี ดังนี้

1) ประชาชนผู้เสียภาษี จำนวน 13 คน

2) บุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ปฏิบัติงานในกลุ่มงานทะเบียนและบัตร ที่ว่าการอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 2 คน ได้แก่ เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ และเจ้าหน้าที่ปกครองปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้ศึกษานำมาใช้ในการวิจัย ได้แก่ การศึกษาเอกสาร (Document Research) และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีการวางแผนการสัมภาษณ์ไว้ก่อนล่วงหน้าเพื่อให้มีแนวคำถามที่ชัดเจนและใช้แนวคำถามเดียวกันทั้งหมด โดยแนวคำถามจะเป็นคำถามปลายเปิดและยืดหยุ่น เพื่อได้รับทราบความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยแบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 การศึกษาบริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ใช้การเก็บข้อมูลจากเอกสาร (Document Research)

ประเด็นที่ 2 การศึกษาการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยศึกษาจากประเด็นคำถามการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปใช้ในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ และด้านการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์ของข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยผู้เชี่ยวชาญก่อนที่จะนำไปใช้โดยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนพิจารณาทั้งด้านเนื้อหาสาระความตรงตามเนื้อหา รายข้อ และความตรงเชิงเนื้อหาทั้งฉบับตลอดจนภาษาที่ใช้ อนึ่งแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการตรวจสอบจาก ผู้ทรงคุณวุฒินำไปใช้เพื่อการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือไว้คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือมีความรู้ความเข้าใจด้านรัฐศาสตร์และมีความรู้ความเข้าใจ ด้านเครื่องมือการวิจัยเป็นอย่างดีจำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในเรื่อง การนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary sources) ประกอบไปด้วย หนังสือ ตำราวิชาการ วิทยานิพนธ์ บทความจากวารสาร เอกสารราชการ รายงานข่าวต่าง ๆ และสื่อออนไลน์

ส่วนที่ 2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary sources) ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการนำบริบททั่วไปและประเด็นคำถามที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

2.1 ผู้ศึกษาขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ หลังจากนั้นผู้วิจัยเดินทางไปสำรวจพื้นที่ในเบื้องต้น และประสานความร่วมมือกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

2.2 นัดวันในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 20 คน โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive selection)

2.3 เตรียมการสัมภาษณ์ ตั้งประเด็นคำถามหลักในการสัมภาษณ์ ใช้เครื่องบันทึกเสียงแบบดิจิทัล กล้องถ่ายรูป สมุดจดบันทึก นัดหมายผู้ช่วยจดประเด็นการสัมภาษณ์ และเตรียมของที่ระลึก

2.4 เดินทางเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามวัน เวลา และสถานที่ที่ได้นัดหมายกับผู้ให้ข้อมูลหลัก โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยจากนั้นเริ่มการสัมภาษณ์และขออนุญาต บันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์ บันทึกประเด็นสำคัญลงสมุดจดบันทึก โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล ในแต่ละรายใช้เวลาประมาณ 30 นาที ต่อครั้ง

2.5 นำข้อมูลที่ได้มารวบรวมโดยคำนึงถึงความครอบคลุมของประเด็นคำถามที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และนำไปสู่การวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร (Document Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) โดยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูล 2 วิธี ได้แก่

1) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ (Interpretation) อธิบายความ และแปลความ ตามนัยยะที่ผู้ให้ข้อมูลอาจจะแสดงออกจากการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมวิเคราะห์โดย ใช้เทคนิค การวิเคราะห์เนื้อหาและตีความจากการเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและต่อยอด ผู้วิจัย วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยหลังจากการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ผู้วิจัยจะนำคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งหมด จำนวน 20 คน มาสรุปประเด็นเชิงเนื้อหาในภาพรวมโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ตามข้อคำถามในแต่ละตอนของการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างซึ่งครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ และขอบเขตของเนื้อหาการวิจัย

2) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งได้จากการศึกษา เอกสาร (Document Research) ในการวิเคราะห์เอกสาร โดยคำนึงถึงบริบท (context) หรือ สภาพแวดล้อมของข้อมูลในการนำมาวิเคราะห์ประกอบด้วยการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร ซึ่งมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพเรียกว่า “การตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (triangulation)” โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) การตรวจสอบด้านข้อมูลเป็นการตรวจสอบ แหล่งที่มาของข้อมูล (2) การตรวจสอบด้านผู้วิจัยเป็นการตรวจสอบผู้เก็บข้อมูล และ (3) การตรวจสอบด้านทฤษฎี เป็นการตรวจสอบเกี่ยวกับวิธีการรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา แบ่งผลการวิเคราะห์ได้ ดังนี้

4.1 บริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพื้นที่ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 บริบททั่วไป จากเอกสารมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สำนักนายกรัฐมนตรีในสมัยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา 266 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่องการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการบริการ ประชาชนด้วยระบบดิจิทัลและร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2562 ราชกิจจานุเบกษาได้ประกาศให้พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 ใช้บังคับมีผลตั้งแต่วันที่ 23 พฤษภาคม 2562 เป็นต้นไป โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำไปปฏิบัติทั้งใน ระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นจึงก่อให้เกิดนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาประเทศด้วยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐรูปแบบเดิมที่ ทำงานแบบแยกส่วนและไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน และปรับเปลี่ยนรัฐบาลแบบเดิมสู่รัฐบาลดิจิทัล

4.1.2 องค์ประกอบหลักของนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ พบว่า การจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล เป็นส่วนสำคัญในการบริหารจัดการข้อมูลของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนองค์กรด้วยข้อมูลที่ดี (Data-Driven Organization) โดยมีขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อช่วยกำหนดทิศทาง ควบคุมคุณภาพของข้อมูลภายในหน่วยงาน โดยหน่วยงาน สามารถเริ่มจากการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจด้านข้อมูลตามภารกิจของหน่วยงาน จะทำให้สามารถกำหนด เป้าหมายของหน่วยงานที่ชัดเจนเช่นกัน จากนั้นหน่วยงานสามารถกำหนดขอบเขตและนิยาม รวมถึงแนวปฏิบัติ รวมถึง การกำหนด บทบาทหน้าที่ อำนาจการตัดสินใจ เพื่อให้ทุกคนในหน่วยงานรับทราบและเข้าใจตรงกัน ภายใต้การควบคุม การดำเนินการและคุณภาพของข้อมูล เพื่อคุ้มครองความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล สำหรับการกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วน เสียข้อมูลกำหนดเป็นบุคคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อมูล หรืออาจจะแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล โดยมีหน้าที่ดูแลภาพรวมของธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ กำหนดนโยบายข้อมูล และแก้ไขปัญหา สำหรับหน่วยงานที่มี ทรัพยากรด้านบุคคลากรที่เพียงพอ อาจจะจัดตั้ง สำนัก/ฝ่ายธรรมาภิบาลข้อมูล ที่ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำธรร มาภิบาลข้อมูลโดยเฉพาะ ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานแต่ละหน่วยงานต่างมีโครงสร้างองค์กร ประเภทข้อมูลและระบบ สารสนเทศที่แตกต่างกัน การดำเนินการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูล จึงไม่มีแบบที่ตายตัว แต่สามารถปรับได้ตามความ เหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน

4.1.3 กรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ พบว่า จากเอกสารมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรร มาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง, 2566 ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในระดับหน่วยงาน ประกอบด้วย นิยามและ กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล (Definition and Rules) โครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Structure) และกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance Processes) โดยบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จะถูกแต่งตั้งโดยผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงาน เพื่อทำหน้าที่กำหนด ยุทธศาสตร์และเป้าหมาย ตรวจสอบสภาพแวดล้อมของธรรมาภิบาลข้อมูล นิยามความหมายและขอบเขตของข้อมูล กำหนดกฎเกณฑ์และนโยบายข้อมูล และดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และนโยบายข้อมูล

4.1.4 โครงสร้างบุคลากร พบว่า หน่วยงานของรัฐสามารถจัดตั้งส่วนงานธรรมาภิบาลข้อมูลในรูปแบบ ที่แตกต่างกัน ได้แก่ 1) รูปแบบทีมเสมือน (Virtual Team) ที่คัดเลือกมาจากส่วนงานต่าง ๆ 2) รูปแบบที่มีส่วนงาน รับผิดชอบชัดเจน ซึ่งอาจจะจัดตั้งใหม่หรือกำหนดหน้าที่ให้กับส่วนงานที่มีหน้าที่คล้ายกับโครงสร้าง 3) รูปแบบผสม ซึ่งจะต้องแยกหน้าที่ให้ชัดเจนระหว่างส่วนงานที่รับผิดชอบ

4.1.5 กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ พบว่า กระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ประกอบด้วย 1) การวางแผน (Plan) เริ่มตั้งแต่กำหนดวิสัยทัศน์และประเด็นปัญหา ซึ่งเป็นส่วนที่สำคัญเนื่องจากเป็นจุดเริ่มต้นที่จะกำหนด

กฎระเบียบ นโยบาย มาตรฐาน หรือแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อใช้ในธรรมาภิบาลข้อมูลและการบริหารจัดการข้อมูล 2) การปฏิบัติ (Do) การปฏิบัติในที่นี้อ้างถึงการดำเนินการใด ๆ ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ 3) การตรวจสอบ วัดผล และรายงาน (Check, Measure and Report) ในการตรวจสอบ บริการข้อมูลจะดำเนินการตรวจสอบความสอดคล้องกันระหว่างกฎระเบียบ นโยบาย และมาตรฐานที่กำหนดกับการปฏิบัติงานของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ พร้อมทั้งทำการวัดผลด้านคุณภาพข้อมูล หลังจากนั้น รายงานผลความสอดคล้อง คุณภาพข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัย และความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลไปยังคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลและผู้ที่เกี่ยวข้อง

4.1.6 แนวทางการจัดการกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ พบว่า จากเอกสารมาตรฐานรัฐบาลดิจิทัลว่าด้วยกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ฉบับปรับปรุง 2566 แนวทางการจัดการกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จะช่วยให้เข้าใจถึงกระบวนการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการธรรมาภิบาลข้อมูล เครื่องมือ หรือเอกสารที่ใช้ในธรรมาภิบาลข้อมูล ผลลัพธ์ที่ได้จากธรรมาภิบาลข้อมูล และผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้เสีย

4.1.7 กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ แผนนโยบาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ พบว่า 1) ด้านการเปิดเผยข้อมูล รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ในมาตรา 59 ได้ระบุว่า รัฐต้องเปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ข้อมูลเกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐหรือเป็นความลับของทางราชการ 2) ด้านการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูล พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 โดยมีการพัฒนามาตรฐาน หลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับดิจิทัล และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลที่จำเป็นให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อสร้างและพัฒนาระบบการทำงานของหน่วยงานของรัฐให้มีความสอดคล้องและมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน 3) การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 กำหนดประเภทข้อมูลที่เปิดเผยได้และเปิดเผยไม่ได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องมีการพิจารณาในกรณีที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคล เนื่องจากข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองอย่างมีหลักเกณฑ์

4.2 ผลการศึกษาการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยมีรายละเอียด ดังนี้ จากผลสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ปี 2565 ด้านการดำเนินการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) พบว่า หน่วยงานมีการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐมีจำนวนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผลการดำเนินการที่ผ่านมาทางสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เล็งเห็นถึงเจตนารมณ์ของการประกาศใช้นโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จึงได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล สร้างความตระหนักรู้และชี้แจงถึงเหตุในการนำข้อมูลไปใช้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานโดยไม่มีการแสวงผลประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่เหมาะสม มีการสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ในองค์กร เริ่มจากการดำเนินการตามพันธกิจของหน่วยงาน ซึ่งจัดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลจะต้องมีการระบุเป้าหมาย และระบุแนวทางการวัดความสำเร็จของการดำเนินการ รวมถึงจะต้องมีการวางแผนด้านงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินการเพื่อพิจารณาว่าธรรมาภิบาลข้อมูลจะสามารถช่วยสนับสนุนและตอบสนองความต้องการของหน่วยงานได้หรือไม่

สรุปผลและอภิปราย

จากการศึกษาเรื่องการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพื้นที่ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ขอสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาบริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพื้นที่ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ปัจจุบันข้อมูลจัดเป็นหนึ่งในทรัพย์สินที่สำคัญ และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย หน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันยังมีอุปสรรคในการจัดเก็บข้อมูล การเปิดเผยข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล เป็นต้น เพื่อให้การนำข้อมูลไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ จึงก่อให้เกิดนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาประเทศด้วยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐรูปแบบเดิมที่ทำงานแบบแยกส่วนและไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน และปรับเปลี่ยนรัฐบาลแบบเดิมสู่รัฐบาลดิจิทัล ปฏิรูปการทำงานและการให้บริการให้เป็นดิจิทัล โดยให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลขององค์กรให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน ให้สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือ การพัฒนาระบบข้อมูลที่สำคัญของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพบริการดิจิทัลในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สามารถพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดของภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงติดตามการบริหารจัดการข้อมูลให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ครอบคลุมถึงส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน และองค์กรอิสระ โดยจะต้องมีความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความเป็นส่วนตัวบุคคล มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าของข้อมูล กำหนดประเภทและแนวทางการแบ่งประเภทของชุดข้อมูล ซึ่งจะต้องกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเพื่อแสดงลำดับขั้นระหว่างกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และแสดงถึงสิทธิในการสั่งการตามลำดับขั้น จะมีการแต่งตั้งให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลมีอำนาจสูงสุดในธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงานภาครัฐ ทำหน้าที่ตัดสินใจเชิงนโยบาย แก้ไขปัญหา และบริหารจัดการ ภายในคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล โดยวงจรชีวิตของข้อมูลจะเริ่มตั้งแต่การสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การใช้ข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลถาวร จนถึงการทำลายข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำนโยบายดังกล่าวถูกนำไปใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดระเบียบ ข้อกฎหมายมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

2. ผลการศึกษานโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพื้นที่ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า จากผลสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ปี 2565 ด้านการดำเนินการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) พบว่า หน่วยงานมีการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐมีจำนวนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากผลการดำเนินการที่ผ่านมาทางสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพื้นที่ อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เล็งเห็นถึงเจตนารมณ์ของการประกาศใช้นโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จึงได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล สร้างความตระหนักรู้และชี้แจงถึงเหตุในการนำข้อมูลไปใช้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงาน โดยไม่มีการแสวงผลประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่เหมาะสม มีการสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ในองค์กร เริ่มจากการดำเนินการตามพันธกิจของหน่วยงาน ซึ่งจัดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลจะต้องมีการระบุเป้าหมาย และระบุแนวทางการวัด

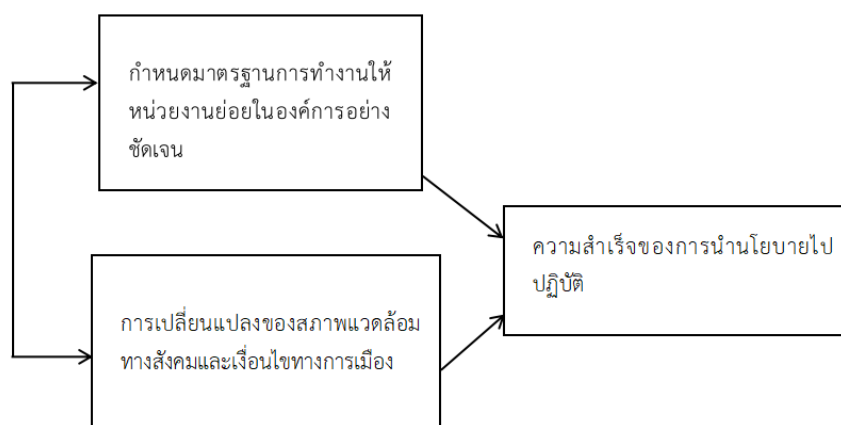
ความสำเร็จของการดำเนินการ รวมถึงจะต้องมีการวางแผนด้านงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินการเพื่อพิจารณาว่าธรรมาภิบาลข้อมูลจะสามารถช่วยสนับสนุนและตอบสนองความต้องการของหน่วยงานได้หรือไม่

ผลจากอภิปรายผลการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรีสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. 1. บริบททั่วไปของการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันข้อมูลจัดเป็นหนึ่งในทรัพย์สินที่สำคัญและเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย หน่วยงานภาครัฐในปัจจุบันนั้นยังมีอุปสรรคในการจัดเก็บข้อมูล การเปิดเผยข้อมูล ความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล เป็นต้น เพื่อให้การนำข้อมูลไปใช้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ จึงก่อให้เกิดนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance for Government) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาประเทศด้วยการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐรูปแบบเดิมที่ทำงานแบบแยกส่วนและไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกัน และปรับเปลี่ยนรัฐบาลแบบเดิมสู่รัฐบาลดิจิทัล ปฏิรูปการทำงานและการให้บริการให้เป็นดิจิทัล โดยให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลขององค์กรให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานและการให้บริการประชาชน ให้สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาระบบข้อมูลที่สำคัญของภาครัฐ และเพิ่มประสิทธิภาพบริการดิจิทัลในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สามารถพัฒนาศูนย์กลางข้อมูลเปิดของภาครัฐเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงติดตามการบริหารจัดการข้อมูลให้มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ครอบคลุมถึงส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และองค์กรอิสระ โดยจะต้องมีความมั่นคงปลอดภัยและรักษาความเป็นส่วนตัว มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าของข้อมูล กำหนดประเภทและแนวทางการแบ่งประเภทของชุดข้อมูล ซึ่งจะต้องกำหนดโครงสร้างธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐเพื่อแสดงลำดับขั้นระหว่างกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ และแสดงถึงสิทธิในการส่งการตามลำดับขั้น จะมีการแต่งตั้งให้คณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูลมีอำนาจสูงสุดในธรรมาภิบาลข้อมูลภายในหน่วยงานภาครัฐ ทำหน้าที่ตัดสินใจเชิงนโยบาย แก้ไขปัญหา และบริหารจัดการภายในคณะกรรมการธรรมาภิบาลข้อมูล โดยวงจรชีวิตของข้อมูล จะเริ่มตั้งแต่ การสร้างข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การใช้ข้อมูล การเผยแพร่ข้อมูล การจัดเก็บข้อมูลถาวร จนถึงการทำลายข้อมูล ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำนโยบายดังกล่าวไปใช้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จึงได้มีการกำหนดระเบียบ ข้อกฎหมาย มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ สอดคล้องกับวิจัยของ เคนหวัง บุญเทศ (2556: 88) เรื่องรูปแบบการนำนโยบายกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปสู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า 1) มีการนำนโยบายกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปสู่การปฏิบัติในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) พบปัจจัยสนับสนุนความสำเร็จในการนำนโยบายกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วยตัวแปร ได้แก่ ความชัดเจนในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย การกิจและการมอบหมายงาน มาตรการกำกับตรวจสอบ ประเมินผล และการกระตุ้นเสริมแรง สมรรถนะขององค์กร ภาวะผู้นำของผู้บริหารและความร่วมมือของผู้ปฏิบัติ การสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กัน 3) รูปแบบที่นำเสนอ 4 องค์ประกอบหลัก คือ มาตรการกำกับ ตรวจสอบ ประเมินผลและการกระตุ้นเสริมแรง สมรรถนะขององค์กร ความชัดเจนในเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของนโยบาย การสนับสนุนจากส่วนกลางและท้องถิ่น

2. การวิเคราะห์การนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้ศึกษาพบว่า

จากผลสำรวจระดับความพร้อมการพัฒนาธรรมาภิบาลดิจิทัล ปี 2565 ด้านการดำเนินการใช้ธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ (Data Governance) ในตัวชี้วัดที่ 1 แนวนโยบายและหลักปฏิบัติ พบว่า หน่วยงานมีการตระหนักรู้เกี่ยวกับการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐมีจำนวนสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่กลับมีจำนวนหน่วยงานเพียงร้อยละ 6.40 (20 หน่วยงาน จาก 310 หน่วยงาน) ที่มีการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลครบถ้วนทั้ง 7 องค์ประกอบการจัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐของตัวชี้วัดที่ 1 และมีการประกาศใช้แล้วทั้ง 3 ด้าน ดังนี้ ด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ และใช้ประโยชน์ข้อมูล และด้านการเปิดเผยข้อมูลเปิดภาครัฐ ดังนั้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามนโยบายอย่างเป็นรูปธรรม จึงเสนอโครงสร้างรูปแบบการทำงาน ขั้นตอน และวิธีการ ตามนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐในรูปแบบตัวแบบทางด้านการกระบวนการของระบบราชการ ดังนี้

ภาพที่ 2 ตัวแบบทางด้านการกระบวนการของระบบราชการ

1) การกำหนดมาตรฐานการทำงานให้หน่วยงานย่อยในองค์กรอย่างชัดเจน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม สามารถวัดได้จากการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่มีความชัดเจน มอบหมายงานรวมถึงจัดระบบการวัดผลการปฏิบัติงานตามนโยบายโดยคำนึงถึงจำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน ความทันสมัยและความพร้อมของอุปกรณ์ในการดำเนินงาน สถานที่ตั้งของหน่วยงาน ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน โดยมีการใช้ภาวะผู้นำที่เหมาะสม การสร้างความมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้เสียภาษีอากร เพื่อที่จะปฏิบัติตามนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐได้สำเร็จ

2) การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางสังคมและเงื่อนไขทางการเมือง เนื่องจากขึ้นอยู่กับ การสนับสนุน ชัดแย้งของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระดับความจำเป็นของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามนโยบายธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ความสามารถในการเจรจาต่อรองกับประชาชนผู้เสียภาษีให้ยอมรับกับนโยบายที่ประกาศใช้

3) ความสำเร็จของการนำนโยบายไปปฏิบัติ จากผลการดำเนินการที่ผ่านมาทางสำนักงานสรรพากรพื้นที่ สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้เล็งเห็นถึงเจตนารมณ์ของการประกาศใช้นโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ จึงได้มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้ที่มีสิทธิในการเข้าถึงข้อมูล สร้างความตระหนักรู้และชี้แจงถึงเหตุในการนำข้อมูลไปใช้ตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานโดยไม่มีการแสวงผลประโยชน์ส่วนตนหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่เหมาะสม มีการสร้างความตระหนักและองค์ความรู้ในองค์กร เริ่มจากการดำเนินการตามพันธกิจของหน่วยงานซึ่งจัดเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาล

ข้อมูลภาครัฐ การดำเนินการธรรมาภิบาลข้อมูลจะต้องมีการระบุเป้าหมาย และระบุแนวทางการวัดความสำเร็จของการดำเนินการ รวมถึงจะต้องมีการวางแผนด้านงบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินการเพื่อพิจารณาว่าธรรมาภิบาลข้อมูลจะสามารถช่วยสนับสนุนและตอบสนองความต้องการของหน่วยงานได้หรือไม่

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานจำนวนมากยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการด้านข้อมูลและจัดเก็บข้อมูล ผู้เสียภาษีให้ถูกต้องตามหลักธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ หน่วยงานควรจะมีการจัดอบรมเบื้องต้นให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและเข้าใจวิธีการปฏิบัติงาน

1.2 การสร้างความร่วมมือโดยการบันทึกความเข้าใจ (MOU) เป็นข้อตกลงความร่วมมือ เชื่อมโยงประสานกันด้วยเครือข่าย โดยสื่อสารกันผ่านระบบออนไลน์ จะช่วยให้การทำงานร่วมกันมีความคล่องตัว มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลซึ่งกันและกันในขั้นตอนปฏิบัติ เพื่อให้ได้ข้อมูลใหม่ ๆ และสามารถนำข้อมูลมาปรับใช้ในการพัฒนาระบบงานให้มีประสิทธิภาพ

1. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษารูปแบบการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ

2.2 ควรมีการศึกษาปัญหาและผลกระทบของรูปแบบการนำนโยบายด้านธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐไปปฏิบัติของสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาสองพี่น้อง อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กนกนันท์ ชนาทธรรม. (2564). **มาตรฐานการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่เป็นข้อมูลสาธารณะทางภาษี**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต (การเงิน/ภาษีอากร). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- กระทรวงการคลัง. (2562). **รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กระทรวงการคลัง. (2566). **แผนปฏิบัติการกรมสรรพากรประจำปีงบประมาณ 2566**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- กันตนา มาใหญ่ และสุปราณี ธรรมพิทักษ์. (2562, กันยายน-ธันวาคม). **รูปแบบการนำนโยบายการศึกษาปฐมวัยไปปฏิบัติของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดชลบุรี**. วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง. 8(3): 1-23.
- กิจฐเขต ไกรवास และเอกลักษณ์ ณ์ฤทธิ. (2560, มกราคม-มิถุนายน). **ธรรมาภิบาลในการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ**. วารสารวิชาการ สถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ. 5(1): 138-149.
- เคนหวัง บุญเทศ (2556, มกราคม-มิถุนายน). **รูปแบบการนำนโยบายกระจายอำนาจการบริหารงานบุคคลไปสู่การปฏิบัติ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา**. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย. 3(1): 78-90.
- จิรประภา เพ็ญศรี. (2560). **ธรรมาภิบาลในการบริหารงานภาครัฐ กรณีศึกษา สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี**. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานทะเบียนและบัตร ที่ว่าการอำเภอสองพี่น้อง. (2567, 20 มีนาคม). สัมภาษณ์.

เจ้าพนักงานปกครองปฏิบัติงาน กลุ่มงานทะเบียนและบัตร ที่ว่าการอำเภอสองพี่น้อง. (2567, 20 มีนาคม). สัมภาษณ์.

เจ้าพนักงานพัสดุชำนาญงาน. (2567, 22 มีนาคม). สัมภาษณ์.

เจ้าพนักงานสรรพากรชำนาญงาน. (2567, 22 มีนาคม). สัมภาษณ์.

ณฐา โฆษิตภาณุสิริ. (2560). การนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ กรณีศึกษา
สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์). มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณัฐปคัลภ์ ญาณมโนวิศิษฐ์. (2558, พฤษภาคม). การนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วน
ตำบล จังหวัดฉะเชิงเทรา. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.).
21(1): 36-47.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560, 6 เมษายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 134. ตอนที่ 40 ก. น. 1.

รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับ
ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต (บริหารการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2550). นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

ลูกจ้างประจำ. (2567, 22 มีนาคม). สัมภาษณ์.

วรเดช จันทรศร. (2541). ปรัชญาของการบริหารภาครัฐ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สหยาบล้อกและ
การพิมพ์.

วัชร สยามาน. (2562). การนำนโยบายความรับผิดชอบต่อสังคมไปปฏิบัติ : ศึกษากรณี การพัฒนาชุมชน
เชิงพื้นที่แบบองค์รวมของบริษัทเอฟีด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและยุทธศาสตร์
การพัฒนา). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

วิทวัส เพชรภาพ, และ วัชรินทร์ ชาญศิลป์. (2558, ตุลาคม-ธันวาคม). ธรรมาภิบาลของข้าราชการและ
พนักงานในสำนักงานสรรพากรพื้นที่กาฬสินธุ์. วารสารสหวิทยาการวิจัย ฉบับบัณฑิตศึกษา. 4(4): 162-
172.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). การส่งเสริมหลักธรรมาภิบาลของการกิจการบ้านเมืองที่ดี.
สืบค้นเมื่อ 10 ตุลาคม 2566, จาก http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=2225

Intra-governmental Group on Geographic Information (IGGI). (2005). **The Principles of Good
Data Management**. Bangkok: The Office of the Deputy Prime Minister.

Pressman, J. L., & Wildavsky, A. (1979). **Implementation**. (2nd ed.). California: University
of California Press

Thomas, G. (2009). **How to use the DGI data governance framework to configure your
program**. London: Data Governance Institute.